Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2316

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2316

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu agentúry ENISA (Agentúry Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu agentúry ENISA (Agentúry Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na osobitnú správu Dvora audítorov č. 5/2022,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0134/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet agentúry ENISA (ďalej len „agentúra“) za rozpočtový rok 2022 na úrovni 39 207 625 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 67,03 %; keďže zvýšenie rozpočtu agentúry možno vysvetliť najmä dodatočnými úlohami súvisiacimi s pilotným vykonávaním akčného programu na podporu kybernetickej bezpečnosti; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uznaním konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 viedlo k plneniu rozpočtu rozpočtových prostriedkov v bežnom roku na úrovni 99,93 %, čo predstavuje zvýšenie o 0,42 % v porovnaní s rokom 2021; ďalej poznamenáva, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku bola 52,02 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zníženie o 25,38 %;

2. zdôrazňuje, že suma konečného rozpočtu agentúry je výsledkom zmeny vo výške 15 000 000 EUR, ktorú správna rada prijala 5. augusta 2022 v dôsledku vykonávania opatrení na podporu kybernetickej bezpečnosti zameraných na posilnenie reakcie agentúry pri podpore členských štátov v súlade s jej mandátom; konštatuje, že väčšina záväzkov v rámci opatrení na podporu kybernetickej bezpečnosti bola podpísaná koncom roka, čo vysvetľuje pomerne nízku mieru platieb (a následný veľký prenos);

Výkonnosť

3. blahoželá agentúre k tomu, že v roku 2022 splnila 100 % svojho pracovného programu; víta skutočnosť, že agentúra používa kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) na posúdenie svojich činností a výsledkov týkajúcich sa cieľov pracovného programu; konštatuje, že niektoré výstupy nedosiahli svoje ciele v plnej miere z dôvodu zmeny priorít zdrojov s cieľom poskytnúť podporné opatrenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti v reakcii na nezákonnú a nevyprovokovanú inváziu Ruska na Ukrajinu; konštatuje, že niektoré výstupy, ktoré sú viac ovplyvnené v dôsledku tejto zmeny priorít, boli okrem iného výstupy 4.2 „Rozvíjať a posilniť štandardné operačné politiky, postupy, metodiky a nástroje pre kybernetickú krízu“ a 5.3 „Iniciovať rozvoj dôveryhodnej siete predajcov/dodávateľov“;

4. uvedomuje si, že v bezpečnostnej agende Únie v roku 2022 dominovala nezákonná a nevyprovokovaná invázia Ruska na Ukrajinu; s uspokojením konštatuje, že agentúra zintenzívnila svoju koordináciu a pripravenosť a prispela k spoločnému situačnému povedomiu Únie poskytovaním pravidelných situačných správ o kybernetickej činnosti; zdôrazňuje, že sa zintenzívnila aj koordinácia a výmena informácií so sieťami kybernetickej bezpečnosti, ako je Európska sieť styčných organizácií pre kybernetické krízy (EU-CyCLONe), ktorá pozostáva z vnútroštátnych orgánov pre riadenie kríz v oblasti kybernetickej bezpečnosti, a s mnohými odvetvovými komunitami podporovanými agentúrou; víta úsilie agentúry o zabezpečenie komunikačných kanálov medzi politickou, operačnou a technickou úrovňou a posilnenú spoluprácu so sieťou tímov reakcie na počítačové bezpečnostné incidenty;

([1]) Ú. v. EÚ C 377, 30.9.2022, s. 2.

5. s uspokojením konštatuje, že v roku 2022 agentúra pilotovala teplotnú mapu Únie, ktorej cieľom bolo poskytnúť rýchly prehľad o kybernetických incidentoch a kybernetických udalostiach, ktoré majú vplyv na kritické odvetvia Únie v dôsledku kybernetickej aktivity súvisiacej s ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine; konštatuje, že tieto odvetvia prispeli k integrovanej situačnej informovanosti a analytickej správe Komisie s 52 aktualizáciami o súčasnej situácii a incidentoch v súvislosti s ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine, čo prispelo k mechanizmu krízového riadenia Únie;

6. berie na vedomie skutočnosť, že podľa osobitnej správy Dvora audítorov č. 05/2022: „Kybernetická bezpečnosť inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ“ sa prudko zvyšuje počet kybernetických útokov na orgány EÚ a úroveň pripravenosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti v rámci orgánov Únie sa líši a celkovo nezodpovedá rastúcim hrozbám; konštatuje, že keďže orgány Únie sú úzko prepojené, slabé miesta v jednej z nich môžu vystaviť bezpečnostným hrozbám aj ostatné. zdôrazňuje, že Dvor audítorov odporúča, aby sa agentúra spolu s tímom reakcie na núdzové počítačové situácie v Únii viac zamerala na orgány Únie, ktoré majú menej skúseností s riadením kybernetickej bezpečnosti, a to: a) určením prioritných oblastí, v ktorých inštitúcie, orgány a agentúry Únie potrebujú najväčšiu podporu, napríklad prostredníctvom posúdení vyspelosti, a b) vykonávaním opatrení na budovanie kapacít v súlade s memorandom o porozumení; vyzýva agentúru, aby riešila otázky, na ktoré poukázal Dvor audítorov, a informovala orgán udeľujúci absolutórium o opatreniach prijatých v tejto veci;

7. berie na vedomie skutočnosť, že agentúra v roku 2022 vykonala rôzne činnosti s cieľom plniť svoju úlohu pri podpore Únie; konštatuje, že hoci agentúra dokázala ponúknuť svoju podporu viacerým politickým spisom, ako je sieťová a informačná bezpečnosť, kybernetická odolnosť a digitálna prevádzková odolnosť, obmedzené zdroje zabránili agentúre aktívne podporovať politické spisy s ustanoveniami o kybernetickej bezpečnosti, ako je európsky priestor pre zdravotné údaje, a ďalšie kľúčové politické spisy, ako sú digitálne trhy a digitálne služby; konštatuje, že medzi ďalšie činnosti patrilo informovanie tvorcov politík o účinnosti existujúcich rámcov kybernetickej bezpečnosti a poskytovanie podpory kritickým odvetviam; ďalej konštatuje, že prijatie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 ([2]) (smernica NIS 2) predstavuje opatrenie na riešenie výziev a harmonizáciu politík v celej Únii; chápe, že nedostatočná harmonizácia pri vykonávaní smernice NIS 1 viedla k roztrieštenému politickému prostrediu, ktorým sa zaoberá smernica NIS 2; uvedomuje si, že nariadenie rozširuje rozsah pôsobnosti zavedením nových horizontálnych úloh pre agentúru, ako je register Únie pre digitálne subjekty; zdôrazňuje, že agentúra upravila svoje služby a zdroje novou stratégiou na splnenie vyvíjajúcich sa požiadaviek prostredia kybernetickej bezpečnosti;

Efektívnosť a zisky

8. konštatuje, že agentúra sa snažila zvýšiť využívanie služieb zdieľaných s inými agentúrami a/alebo Komisiou, a to napríklad prostredníctvom medziagentúrnych a medziinštitucionálnych postupov verejného obstarávania a spoločného využívania služieb s Európskym strediskom pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) a Európskym centrom kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (ECCC); ďalej konštatuje, že v roku 2022 agentúra podpísala dohodu o úrovni poskytovaných služieb s novozriadeným Európskym centrom priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti s cieľom poskytnúť centru úradníka pre ochranu údajov a účtovnícke služby, ktorá sa má vykonať v roku 2023;

9. berie na vedomie kroky, ktoré agentúra podnikla s cieľom prejsť od tradičnej metodiky počtu zamestnancov k strategickému plánovaniu pracovnej sily s cieľom predvídať a riešiť nedostatky v personálnom obsadení na vybudovanie pružnej pracovnej sily a vyčlenenie zdrojov na prioritné oblasti;

10. víta príspevok agentúry k podpore spoločných služieb medzi agentúrami prostredníctvom viacerých sietí v oblasti verejného obstarávania, ľudských zdrojov, IKT, riadenia rizík, riadenia výkonnosti, ochrany údajov, informačnej bezpečnosti a účtovníctva; poukazuje na horizontálne prínosy spolupráce a prispôsobovania najlepších postupov a tiež na to, že vďaka spoločným iniciatívam sa zbližujú rôzne perspektívy, znižuje sa duplicita úsilia, rozširuje sa vzdelávanie a posilňujú vzťahy medzi subjektmi; povzbudzuje agentúru, aby identifikovala interné postupy, ktoré by sa mohli zefektívniť novými IT nástrojmi;

11. s uspokojením berie na vedomie zapojenie agentúry do pilotného projektu v rámci siete agentúr EÚ, ktorej cieľom je podporiť agentúry Únie pri zvyšovaní ich pripravenosti na nadchádzajúce nové nariadenie o kybernetickej bezpečnosti;

12. pripomína dôležitosť zvýšenia digitalizácie agentúry, pokiaľ ide o jej vnútornú prevádzku a riadenie, ale aj v záujme urýchlenia digitalizácie postupov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol inštitút v tejto súvislosti naďalej aktívny s cieľom zabrániť digitálnej priepasti medzi agentúrami;

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).

Personálna politika

13. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 89,02 %, pričom z 82 miest pre dočasných zamestnancov schválených v rámci rozpočtu Únie bolo obsadených 73 (v porovnaní so 76 schválenými pracovnými miestami v roku 2021); konštatuje, že okrem toho v roku 2022 pracovalo pre agentúru 27 zmluvných zamestnancov, 10 vyslaných národných expertov, 10 dočasných zamestnancov a 16 dodávateľov;

14. so znepokojením konštatuje neexistenciu rodovej rovnováhy medzi členmi vrcholového a stredného manažmentu agentúry, keďže 12 zo 17 členov sú muži (71 %); domnieva sa, že rodová rovnováha vo vrcholovom a v strednom manažmente agentúry sa musí zlepšiť; pripomína, že je dôležité zabezpečiť rodovú rovnováhu, a vyzýva agentúru, aby tento aspekt zohľadnilo pri budúcich vymenovaniach do vrcholového a stredného manažmentu; berie na vedomie rodové rozdelenie členov správnej rady agentúry, keďže 41 zo 55 členov (75 %) sú muži; uznáva, že zloženie správnej rady vo veľkej miere závisí od nominácií členských štátov; trvá na tom, aby Komisia a členské štáty zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov správnej rady agentúry; berie na vedomie vyvážené rodové rozdelenie medzi zamestnancami agentúry celkovo, pričom je medzi nimi 57 mužov (52 %) a 53 žien (48 %); berie na vedomie kroky, ktoré agentúra podnikla s cieľom riešiť problémy s rodovou rovnováhou, čo zahŕňa revíziu jej politiky prijímania zamestnancov s cieľom podporiť ženy pri podávaní prihlášok; ďalej konštatuje, že agentúra vo svojej podnikovej stratégii plánuje získať do konca roka 2025 sieťový certifikát excelentnosti agentúry EÚ v oblasti rozmanitosti a začlenenia;

15. konštatuje, že agentúra má politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu a že agentúra je súčasťou medziagentúrnej pracovnej skupiny dôverných poradcov; so záujmom očakáva ich správu a odporúčania; konštatuje, že v roku 2022 neboli nahlásené žiadne prípady obťažovania, a nabáda agentúru, aby pokračovala v práci na predchádzaní takýmto prípadom aj v budúcnosti a rozvíjala ju;

16. vyjadruje znepokojenie nad geografickou nerovnováhou medzi vyšším a stredným manažmentom a ostatnými zamestnancami agentúry, keďže 40,9 % z nich má grécku štátnu príslušnosť; trvá na tom, že sa to musí zlepšiť; žiada agentúru, aby o tejto otázke informovala orgán udeľujúci absolutórium;

17. so znepokojením konštatuje, že počas prípravy pracovného programu na rok 2023 agentúra identifikovala nedostatok zdrojov vo výške 734 000 EUR a dva ekvivalenty plného pracovného času v operáciách a 2,5 milióna EUR v oblasti služieb na úrovni agentúry; ďalej konštatuje, že dôkladné hodnotenie potrieb ľudských zdrojov na roky 2023 – 2025 odhalilo značnú medzeru, najmä v kritických oblastiach činnosti, a že bez dodatočných pracovných miest agentúra bude možno musieť stanoviť priority a upraviť budúce pracovné programy s cieľom kompenzovať nedostatok zdrojov; berie na vedomie skutočnosť, že správna rada agentúry tiež vyjadrila potrebu zvýšiť počet pracovných miest pre agentúru, aby mohla v plnej miere a udržateľne plniť svoj mandát;

18. víta úsilie agentúry o integráciu osôb so zdravotným postihnutím pri vytváraní prístupnej infraštruktúry a podporných služieb;

19. konštatuje, že agentúra v roku 2022 pokračovala vo svojej doplnkovej podpore pre zamestnancov v podobe poukážok, refundácie poplatkov za internet a programu fit@work a vypracovala svoj kódex správania, v ktorom načrtla očakávania agentúry týkajúce sa správania zamestnancov;

Verejné obstarávanie

20. so znepokojením konštatuje, že Dvor audítorov zistil dva prípady, keď agentúra zadala zákazky s nízkou hodnotou (menej ako 15 000 EUR) bez toho, aby vydala hodnotiacu správu a rozhodnutie o zadaní zákazky riadne schválené a podpísané povoľujúcim úradníkom, čo je v rozpore s bodmi 30.3 a 30.4 prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách; v tejto súvislosti pripomína, že Dvor audítorov uviedol podobnú pripomienku vo svojej správe za rok 2021 a že v odpovedi agentúry sa uvádza, že už podnikla potrebné kroky na riešenie tohto problému; trvá na tom, že je dôležité vykonávať postupy na zabezpečenie úplného súladu s nariadením o rozpočtových pravidlách; vyzýva agentúru, aby riešila otázky, na ktoré poukázal Dvor audítorov, a informovala orgán udeľujúci absolutórium o akomkoľvek vývoji v tejto súvislosti;

21. berie na vedomie, že podľa Dvora audítorov agentúra v roku 2022 zabezpečila svojim manažérom profesijné hodnotenie, ktoré vykonal externý poskytovateľ určený agentúrou; konštatuje, že v troch prípadoch agentúra zaplatila poskytovateľovi za tieto služby priamo, zatiaľ čo v zostávajúcich 23 prípadoch uhradili náklady samotní vedúci pracovníci a agentúra im ich preplatila; konštatuje, že celková suma, ktorú agentúra zaplatila za 26 hodnotení, bola 120 276 EUR; vyjadruje poľutovanie nad tým, že agentúra vybrala poskytovateľa bez toho, aby uskutočnila verejný postup obstarávania, a z tohto dôvodu Dvor audítorov dospel k záveru, že tieto platby boli v rozpore s pravidlami; vyzýva agentúru, aby riešila otázky, na ktoré poukázal Dvor audítorov, a informovala orgán udeľujúci absolutórium o opatreniach prijatých v tejto veci;

22. trvá na tom, že cieľom pravidiel verejného obstarávania je umožniť obstarávateľským subjektom získať tovar a služby, ktoré potrebujú, za najlepšiu cenu a zároveň zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi uchádzačmi a súlad so zásadami transparentnosti, proporcionality, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie; vyzýva agentúru, aby ďalej zlepšovala svoje postupy verejného obstarávania a zabezpečila plný súlad s platnými pravidlami s cieľom dosiahnuť najlepší možný pomer medzi kvalitou a cenou;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

23. berie na vedomie súčasné opatrenia a prebiehajúce úsilie agentúry o zabezpečenie transparentnosti a prevencie a riešenie konfliktov záujmov a konštatuje, že životopisy členov správnej rady a ich vyhlásenia o záväzkoch a vyhlásenia o záujmoch sú zverejňované na webovom sídle agentúry, hoci niektoré životopisy chýbajú;

24. konštatuje, že agentúra v roku 2022 neoznámila žiadne prípady konfliktu záujmov; ďalej berie na vedomie, že agentúra prijala rozhodnutie svojej správnej rady č. 15/2021 o predchádzaní konfliktom záujmov a aktualizovala vzory vyhlásení; trvá na tom, že je dôležité mať zavedené postupy na monitorovanie dodržiavania pravidiel týkajúcich sa javu otáčavých dverí a aktívne monitorovanie odbornej činnosti vedúcich pracovníkov vrátane tých, ktorí opustili agentúru v posledných dvoch rokoch, aby bolo možné odhaliť nedeklarované situácie javu otáčavých dverí;

25. berie na vedomie, že harmonogram stretnutí medzi vedením agentúry a externými zainteresovanými stranami je verejne dostupný na jej webovom sídle;

26. pripomína, že je dôležité, aby sa agentúra viac zviditeľnila v médiách, na internete a v sociálnych médiách s cieľom informovať občanov o svojej práci;

Vnútorná kontrola

27. konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit vykonal v roku 2021 audit plánovania strategického plánovania a riadenia výkonnosti a v apríli 2022 vydal svoju záverečnú audítorskú správu s tromi dôležitými odporúčaniami, ďalej berie na vedomie súhlas agentúry s audítorskými pripomienkami a to, že podnikla potrebné kroky na riešenie týchto obáv;

28. berie na vedomie, že podľa Dvora audítorov agentúra nemá vopred určené vzorové posúdenie, t. j. usmernenia, ktoré majú hodnotiacej komisii pomôcť pri posudzovaní ponúk; konštatuje, že to zahŕňa riziko, že jednotliví členovia hodnotiacej komisie nebudú ponuky vyhodnocovať konzistentne; vyzýva agentúru, aby riešila túto otázku, na ktorú poukázal Dvor audítorov, a informovala orgán udeľujúci absolutórium;

29. berie na vedomie, že v roku 2022 agentúra vykonala *ex post* kontroly finančných transakcií vykonaných počas rozpočtového roka 2021 podľa článku 45 ods. 8 a 9 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/715 ([3]); upozorňuje na skutočnosť, že boli zistené tri nedostatky, ktoré viedli k trom odporúčaniam týkajúcim sa finančných transakcií, z ktorých žiadne sa nepovažovalo za kritické; konštatuje, že s cieľom riešiť hlavný nedostatok sa v roku 2022 zaviedlo týždenné monitorovanie času potrebného na platbu s cieľom upozorniť príslušných finančných zamestnancov na naliehavé transakcie, ktoré sa majú spracovať, aby sa dodržal právny rámec týkajúci sa platobných lehôt;

([3]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715 z 18. decembra 2018 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty zriadené podľa ZFEÚ a Zmluvy o Euratome a uvedené v článku 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Ú. v. EÚ L 122, 10.5.2019, s. 1).

30. konštatuje, že v roku 2022 bolo posúdenie účinnosti systémov vnútornej kontroly agentúry založené na ukazovateľoch rámca, ako aj na dodatočných informáciách z osobitných hodnotiacich správ (rizika), zistení auditu a iných relevantných zdrojov; konštatuje, že z posúdenia vnútorných kontrol agentúry vyplýva primeraná istota pri uľahčovaní účinných a efektívnych operácií, zabezpečovaní podávania správ o kvalite a dodržiavaní predpisov, ale v súvislosti s určitými zásadami sú potrebné určité zlepšenia s cieľom zvýšiť účinnosť a zabezpečiť riadne vykonávanie vnútorných kontrol; vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o svojich opatreniach nadväzujúcich na posúdenia zlepšení;

Ďalšie pripomienky

31. konštatuje, že agentúra zaviedla dôležité opatrenia s cieľom zvýšiť ochranu v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ako sú bezpečné e-mailové riešenie (SECEM2), cvičenie krízového tímu a následné opatrenia a vylepšenia, vyraďovanie starých systémov z prevádzky a aktualizácia vnútorného politického rámca kybernetickej bezpečnosti;

32. víta skutočnosť, že správna rada agentúry doplnila do jednotného programového dokumentu agentúry na roky 2022 – 2024 cieľ agentúry dosiahnuť klimatickú neutralitu vo všetkých svojich operáciách do roku 2030; konštatuje, že po prijatí podnikovej stratégie agentúry sú certifikácia EMAS a zelené verejné obstarávanie kľúčovými cieľmi agentúry; berie na vedomie skutočnosť, že proces certifikácie by mal byť podľa očakávaní dokončený v priebehu roka 2024;

33. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([4]) o výkonnosti, finančnom hospodárení a kontrole agentúr.

([4]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.